

Интервю с Ралица Петрова

Ралица Петрова е кинорежисьор. В момента е базирана в София. Завършила е визуални изкуства в University of the Arts в Лондон, след което специализира кинорежисура в британската школа National Film and Television School (NFTS). Нейният пълнометражен дебютен филм “Безбог” печели голямата наградата на филмовия фестивал в Локарно през 2016, последвана от десетки други признания на международни кинофоруми.

“Важно е да имаме доверие в самите себе си и в другите жени”

Според мен, освен овластяването на жените с чисто технически умения, трябва да се работи и за изграждане на доверие. Важно е да

имаме доверие в самите себе си и в другите жени, това е ключово, защото тези две неща са свързани. Според мен е нужен инструмент, който да свърже жените и да им даде увереността, че струват, заслужават и имат право, без да се сравняват с мъжките си колеги.

“В началните стъпки трябва да се наблегне върху изграждането на идентичност”

Завърших University of the Arts и NFTS в Лондон. Те ми дадоха най-вече техническите умения, но никой там не ни научи как да се свържем със себе си, как да намерим идентичността си. След това губиш едни ценни години и дори би могъл тотално да се изгубиш, като се превърнеш просто в поредния техничар. Според мен, ако искаш да си режисьор, трябва да разполагаш с качествата на поет, на артист, на художник. Важно е да се гледа навътре. В началото аз изгубих ценно време докато осъзная това и в един момент си казах, че ако не се обърна навътре, ще изляза от киното.

“Приветствам младите хора да живеят поне за известно време навън. На по-късен етап това ще е страхотна инвестиция в тях самите”

Аз напуснах България 96-та година. Тогава беше страшно. Групировки, убийства, децата на номенклатурата. Не вярвах, че човек може да се развива като личност и като професионалист, без да има гръб. Сега съм на мнение, че е много обогатяващо да се излезе от зоната на комфорт, затова бих го направила отново, дори ситуацията в България да беше по-добре в онези времена. Първо живях 5 години в Париж, след което 15 години в Лондон, пътувах в САЩ, Япония... Да си самостоятелен от рано има огромния плюс, че те принуждава да живееш извън зоната си на комфорт. Особено в България има една често срещана болна зависимост от родителите. Зависимостта от мъж, близък, родител... много съм против тази ситуация. Да си извън зоната на комфорт е стресиращо, но за мен така се учат най-големите уроци, оформят се личните ти ценности, развива се интуицията, която носи много сила.

“Няма такова нещо като провал, има само учене и процес”

Важно е да се фокусираш върху процеса, а не върху резултата. Трябва отрано да избягваме да се обвързваме с външната валидация. Разграничавайки се от резултата, подхождаме към процеса с повече дълбочина, любопитство, свързаност и смирение. Грешката, която правим е, че бързаме да имаме резултат, който обаче не ни изгражда напълно. Можем да изгубим ценно време в това да гоним награди, да търсим одобрение в мъжкия поглед, а истински важното е да сме доволни, когато се погледнем в огледалото. Външните фактори нямат такова значение.

“Трябва да се гради вярата в себе си и в собствената интуиция. Единствено това е нещото, което би те направило различен и би

довело до твоя успех. Никой не може да каже кога, след колко години, но неизбежно положените усилия покълват.

“Безбог” почти не се случи заради неразбирателство с френските копродуценти. Французите мислеха, че правим екзотично източноевропейско кино от сорта на “Левиатан”, а всъщност се оказа, че аз снимам почти документално баби с мустаци. Тази случка удари егото ми и почти приех поражението, но продуцентът на филма, Росица Вълканова, нито за момент не се поколеба. Монтажът продължи 11 месеца, все нямахме пари... Докато в един момент една датска компания не ни подкрепи. Продуцентите винаги имат съображения за това какво ще се случи „после”, докато при Росица това го нямаше и тази категоричност от нейна страна беше решаваща за съдбата на филма. Наградата от Локарно ми даде кураж, защото в крайна сметка, когато си безкомпромисен, когато снимаш нещо честно, то няма как нещо да не произтече след това. Може да не е награда, може да е нещо друго... но то ще се случи.

“Ако човек се свърже със своята духовна болка, ще може да каже важни неща на всички нас. Когато говориш за нещо общочовешко и си честен, тогава полът няма значение.”

Важно е да има какво да кажеш. Обсесиите, каквито и да са те, не са там случайно. Трябва да дълбаеш там, където си. Няма нужда даже да напускаш апартамента си, за да можеш да разкажеш вълнуваща общочовешка история - достатъчни са и няколко квадратни метра. Определено ние живеем със стереотипите, на които сме научени. В избора на това какви истории разказват жените, може и да има афинитет към определени тематики. Но не вярвам, че една жена не може да се изследва “мъжки теми”, както и обратното. За мен винаги е важно да имам възможността да изразявам себе си автентично. Защото, когато говориш за нещо с пълна искреност, тогава полът няма

значение. От тази гледна точка, на първо място е капацитетът на човека да изрази своята истина без страх и след това идва изборът му на история.

„Ние се борихме за промяна в закона дълго време, като мнението беше, че първо трябва да оправим закона, пък после да гледаме жените“

Комисиите, които оценяват проекти трябва да обръщат внимание на това какъв е образът на жената и дали пак не се набляга на патриархалния разказ, който включва стереотипните образи на „леката жена“ или „майката“. Аз виждам страшно много сексизъм в българските филми, в тях просто липсват жените, които аз познавам. Да, кандидатурите на жените са по-малко, но финансирането в такъв случай трябва да бъде поне пропорционално на бройката подадени проекти. Основания като “ние искаме, ама то няма” са безотговорни в 21 век, особено що се отнася до качество. Кое е „качество“ и кое не е се определя най-вече от субективния поглед на даденото жури или художествена комисия. Ако те са изградени от консервативни и сексистки настроени хора, те няма как те да се идентифицират с персонажи от друго поколение и с друга чувствителност.

“Критериите за качество са много субективни, защото те се определят от вкуса, а вкусът идва от живота, който сме живели”

Най-малкото трябва да се свикне, че има и друга чувствителност и след време нещата ще станат хармонични, ще има по-органична интеграция. Обемът от проекти на жени трябва да бъде създаден, за да осигури това място за развитие, което мъжете винаги са имали. Затова аз съм “за” квотите, само така след десет, двайсет години, тези мерки вече няма да бъдат нужни.

Нека бъдем честни, сега не сме равни. Вълнувайки се от емоцията и психологията на човешкия дух, смятам че жените поначало са предразположени да бъдат добри режисьори. Трябва да се подкрепи създаването на едно солидарно пространство, на един колектив, който да им помогне да се развиват. Когато говорим за качество, не говорим за мотор на кола, а за действителност, за душевност, за чувствителност и гледна точка към живота, затова всеки има право на изразяване. Всеки трябва да има това право.